

Συμβούλιο της Επικρατείας 5083/1983 (Τμ. Α')

Πηγή: Ε.Δ.Κ.Α. ΚΣΤ' 1984, σ. 426

Περίληψη: Δικαιούται της ασφαλιστικής παροχής εξ εργατικού ατυχήματος λόγω αναπηρίας και συνεπεία συμβάντος επιβαρύναντος προηγούμενην γενικωτέραν κατάστασιν της υγείας του. Οσάκις όμως ο παθών ατύχημα καταστεί αργότερον εκ νόσου ανίκανος προς εργασίαν, δικαούται παροχής εξ ατυχήματος ή νόσου αναλόγως της προεχούσης αιτίας. Τα εκ του επαγγέλματος αποκερδαινόμενα υπολογίζονται βάσει των Σ.Σ.Ε.

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρόεδρος: κ. Β. ΡΩΤΗΣ

Εισηγητής: κ. Ν. ΝΤΟΥΒΑΣ

Δικηγόροι: Αρ. Γιαρένης, Δημ. Γεωργίου

Επειδή, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 28 παρ.2 και 34 παρ. 1 του αν.ν. 1846/1951 (179) ο ησφαλισμένος εις το ΙΚΑ δικαιούται ασφαλιστικής παροχής λόγω αναπηρίας εξ εργατικού ή μη ατυχήματος, ου μόνον εις την περίπτωσιν κατά την οποίαν η εκ του ατυχήματος προκληθείσα βλάβη επέφερε, αυτή καθ' εαυτήν, την αναπηρίαν αυτού εις ποσοστόν δικαιολογούν την χορήγησιν της παροχής αλλά και όταν η εκ του ατυχήματος βλάβη επέφερε το αυτό αποτέλεσμα, λόγω της προηγουμένης γενικωτέρας καταστάσεως της υγείας του ησφαλισμένου, εκ της οποίας όμως ούτος ουδόλως εκωλύετο εις την εργασίαν του μέχρι του ατυχήματος. Οσάκις όμως ο ησφαλισμένος, υποστάς ατύχημα, τυγχάνει μεν εκ τούτου ανάπηρος, ουχί όμως εις βαθμόν καθιστώντα αυτόν ανίκανον προς εργασίαν, βραδύτερον δε εξ' άλλης αιτίας, οφειλομένης εις νοσηράν κατάστασιν του οργανισμού αυτού, μη δυναμένης να χαρακτηρισθή ως αποτόκου του ατυχήματος ή γενικότερον μη δυναμένης να συσχετισθή προς αυτό, κατέστη οριστικώς ανίκανος προς εργασίαν, δικαούται συντάξεως λόγω αναπηρίας εξ εργατικού ατυχήματος ή κοινής νόσου αναλόγως του εάν η ανικανότης του προς εργασίαν προεκλήθη προεχόντως εκ του πρώτου ή του δευτέρου εκ των αιτίων τούτων. Ούτως, εν περιπτώσει συνδρομής πλειόνων αιτίων της αναπηρίας, αυτή είναι

χαρακτηριστέα εν τω συνόλω ως οφειλομένη εις το ατύχημα ή την κοινή νόσον, κατά τας ανωτέρω διακρίσεις, του ασφαλιστικού οργάνου, ως και του κατ' ακολουθίαν προσφυγής επιλαμβανομένου διοικητικού πρωτοδικείου οφείλοντος να εκφέρει επί του θέματος τούτου ητιολογημένην κρίσιν (ΣΕ 2182/83, 1621/82, 114/81 κ.α.)

Επειδή, εν προκειμένω, καθ' α εδέχθη το δικάσαν δικαστήριο ο αναιρεσείων, γεννηθείς το έτος 1924 και εργαζόμενος ως οικοδόμος, επραγματοποίησεν εις την ασφάλισιν του ΙΚΑ 2.823 ημέρας εργασίας κατά το χρονικόν διάστημα από 22.9.1958 έως 28.2.1974. Ούτος κατά το παρελθόν, ένεκα εργατικού ατυχήματος επισυμβάντος την 6.2.1974 έτυχε παρά του ΙΚΑ των εξής παροχών: α) συντάξεως αναπηρίας από 6.2.1974 έως 1.10.1974, β) επιδόματος αναπροσαρμογής από 2.10.1974 έως 30.4.1976 και γ) συντάξεως μερικής αναπηρίας από 1.11.1978 έως 31.10.1979. Δια το από 1.11.1979 και εντεύθεν χρονικόν διάστημα ο Διευθυντής του ΙΚΑ δια της 2343/1980 αποφάσεώς του, αφού έλαβεν υπ' όψιν του και την 5672/1979 γνωμάτευσιν της Α/θμίου Υγειονομικής Επιτροπής η οποία επεκυρώθη δια της 227/1980 ομοίας τη Β/θμίου Επιτροπής, συμφώνως προς τας οποίας ούτος παρουσιάζει δυσκαμψίαν (Δ) ποδοκνημικής, λόγω παλαιού κατάγματος πορωθέντος πλήρως, σπονδυλαρθροπάθειαν άνευ σαφών ριζιτιδικών εκδηλώσεων, ισχαιμίαν μυοκαρδίου άνευ στηθαγχικών ενοχλημάτων και μετρίου βαθμού υπέρτασιν με ποσοστόν ανατομοφυσιολογικής βλάβης ανερχόμενον εις 10% εκ του ατυχήματος, 25% εκ της σπονδυλαρθροπαθείας, 30% εκ της καρδιολογικής ασθενείας και κατά σύντημσιν εις 53% λόγω σταθεροποιήσεως του κατάγματος και επιδεινώσεως της ορθοπεδικής και καρδιολογικής παθήσεως, ανεγνώρισεν εις τούτον ποσοστόν ασφαλιστικής αναπηρίας εκ 33(1/2)%, το οποίον δημιουργεί δικαίωμα λήψεως επιδόματος αναπροσαρμογής, με προέχουσιν αιτίαν την κοινήν νόσον και όχι το εργατικόν ατύχημα ως εζήτησεν ο ίδιος, καθ' όσον το ποσοστόν ιατρικής αναπηρίας, εκ κοινής νόσου ήτο ουσιωδώς ηυξημένον. Ασκηθείσης ενστάσεως, ενώπιον της αρμοδίας ΤΔΕ εξεδόθη η 2257/1980 απόφασις δια της οποίας απερρίφθη η ένστασις με την αυτήν αιτιολογίαν.

Επειδή, υπό τα ανωτέρω δεδομένα, το δικάσαν διοικ. Πρωτοδικεϊόν έκρινεν ότι εν όψει και του διαπιστωθέντος υψηλού ποσοστού ανατομοφυσιολογικής βλάβης του αναιρεσειόντος, οφειλομένου κυρίως εις τας

ιατρικώς διαγνωσθείσας παθήσεις του εκ κοινής νόσου και δευτερευόντως εις το εργατικόν ατύχημα, της επιδράσεως των ασθενειών τούτων κατά την άσκησιν του επαγγέλματος του οικοδόμου, των εις την περιοχήν Θεσ/νίκης υφισταμένων ευκαιριών απασχολήσεως του, εν συνδυασμώ προς την ηλικίαν του και την στοιχειώδη μόρφωσίν του, ο αναιρεσείων κατά το χρονικό διάστημα από 1.11.1979 έως 30.6.1981 ηδύνατο εκ της ασκήσεως του επαγγέλματος του οικοδόμου ή και ετέρου παρεμφερούς τοιούτου ανταποκρινομένου εις τας εκ των παθήσεων του μειωμένας του δυνάμεις να κερδίζει πλέον των 1/3 ουχί όμως και των 2/3 των όσων εκέρδιζε, βάσει των οικείων συλλογικών συμβάσεων και διαιτητικών αποφάσεων, εν τη αυτή περιφερεία και επαγγελματική κατηγορία υγιής μισθωτός της αυτής με τον προσφεύγοντα μορφώσεως και επαγγελματικής πείρας και συνεπώς ούτος ετύγχανεν ασφαλιστικώς ανάπηρος κατά ποσοστόν 33(1/2)%, θεμελιούν δικαίωμα προς λήψιν ειδικού επιδόματος αναπροσαρμογής εκ κοινής νόσου. Κατόπιν αυτού, το δικαστήριον απέρριπεν την προσφυγήν του αναιρεσείοντος, ο οποίος είχε ζητήσει όπως κριθή ανάπηρος εξ εργατικού ατυχήματος εις ποσοστόν 67% και επεκύρωσεν την απόφασιν της ΤΔΕ του ΙΚΑ. Ούτως, όμως, κρίναν το δικαστήριον της ουσίας ανεπαρκώς ητιολόγησε την ως είρηται κρίσιν του, διότι δεν προβαίνει, ως ώφειλεν, εις ητιολογημένην κρίσιν, ουδ' άλλωστε βεβαιοί ότι υπό των μνημονευομένων εν προσβαλλομένη αποφάσεων των οικείων ασφαλιστικών οργάνων του ΙΚΑ και των μνησθεισών γνωματεύσεων των υγειονομικών επιτροπών προκύπτει ότι εγένετο τοιαύτη κρίσις, περί της αιτιώδους σχέσεως μεταξύ των κοινών, προγενεστέρων ή μεταγενεστέρων του ατυχήματος παθήσεων του αιτούντος και της εκ του ατυχήματος της 6.2.1974 προκληθείσης εις αυτόν βλάβης την οποίαν κρίσιν ενδεχομένως υιοθετεί το δικαστήριον, τουτέστιν εάν και εις ποίον βαθμόν επηρέασε τας ως ανω κοινάς παθήσεις το επισυμβάν ατύχημα, προς διακρίβωσιν του αν η ανικανότης του ησφαλισμένου προς εργασίαν είναι χαρακτηριστέα εν των συνόλω της ως οφειλομένη, τελικώς και προεχόντως, εις το εργατικόν ατύχημα, μη αρκούσης της εν προκειμένω γενομένης κρίσεως ότι το διαπιστωθέν υψηλόν ποσοστόν ανατομοφυσιολογικής βλάβης του ανωτέρω οφείλεται κυρίως εις τας κοινάς παθήσεις του και δευτερευόντως εις το εργατικόν ατύχημα.